

Laadulla on aina historia - Me kirjoitamme sen

Syksyllä 1917 Heikki J. Hellman osti pietarilaisesta liikkeestä 750 litraa kumiliimaa. Samaan aikaan puolentoista kilometrin päässä vallattiin Talvipalatsia. Hellman, joka piti venäläisiä liikemiehiä arvossa, muutti sittemmin nimensä Helkamaksi. Pietarista tuli Leningrad. Mutta kun Leningradista tuli taas Pietari, Heikki J. Helkaman jälkeläisille avautuivat valtavat markkinat: he myyvät Venäjälle lasiovellisia myymäläjääkaappeja, kaapelia, huolintapalvelua....

Kaikkea mikä liikkuu - ja paljon muuta Helkama sata vuotta

Heikki J. Helkaman neljä poikaa, Matti, Paavo, Pekka ja Eero rakensivat isänsä perustamasta polkupyörä- ja ompelukoneliikkeestä suuryrityksen. Yksi sen kulmakivistä oli Škoda, jota veljekset toivat maahan vuodesta 1947. Sen markkinaosuus oli 1960-luvun alussa noin 15 %. Muutamassa vuodessa osuus romahti 1,3 prosenttiin. Vielä pahemmin romahti toiseksi tärkein tuote, Jawa-moottoripyörä. Kansa osti tuontisäännöstelystä vapautuneita länsiautoja. Kenelle olisi juolahtanut mieleen, että tämä yritys joskus viettäisi satavuotisjuhlia. Nyt se viettää.

Viisikymmenluvun Helkama oli Suomen dynaamisimpia yrityksiä. Neljä nuorta, energistä veljestä hankki tavaraa jälleenrakennusta tekeväälle ja sitten elintasoaan nostavalle kansalle, toi maahan ja valmisti. Autoja, moottoripyöriä, mopoja, polkupyöriä, traktoreita, puimureita, perämoottoreita - kaikkea mikä liikkuu. Ja paljon muuta: teollisuuskoneita, radioita, televisioita, jääkaappeja, pesukoneita, pölynimureita, ompelukoneita - monenlaista, mikä helpotti ihmisten elämää. Monet ostivat ensimmäisiä kestokulutushyödykkeitään, jotkut isältä, monet pojilta. Ja vähittäismaksulla, se oli tärkeää. Veljesten jälleenmyyjäverkko ulottui kaikkialle, Helkaman asiamiehet olivat legenda. Hangan tehtailla valmistettiin polkupyöriä, mopoja, radioita ja televisioita, jääkaappeja, lämmittimiä, veneitä, metallikalusteita. Vauhti oli kova, mutta neljästä veljeksestä jollakin oli sentään aina ainakin toinen jalka maassa.

1960-luvulta lähtien meno alkoi tasaantua. Miltei kaikenkattavasta tuotevalikoimasta alkoi siivilöityä kova ydin. Škoda pysyi yhtenä kulmakivenä. Toinen oli Heikki J. Helkaman omin tuote, polkupyörä, johon Helkaman Jopo ja sittemmin Helkama-pyörä - se, josta puuttuu vain pakki - onnistuivat autoistumisen vuosikymmeninä puhaltamaan uutta henkeä. Kodinkoneista ja etenkin kylmäkalusteista tuli kolmas tukipilari. Niitä valmistetaan paitsi Forssassa, myös entisellä kotiseudulla Viipurissa sekä Unkarissa, Norjassa tehdään liesiä. Helkaman kaapelitehdas syntyi radio- ja tv-tehtaan pohjalle, erikoisalaksi nousivat laiva- ja tiedonsiirtokaapelit. Aivan uuteen suuntaan lähti Helkaman huolintaliike, Uttera Oy, joka on erikoistunut autojen transit-kuljetuksiin Suomen kautta Venäjälle kansainvälisten autojättien lukuun.

Monipuolisuus, hillitön yrittäminen ja se, että "Helkamalla asiat tehdään toisin", ovat tehneet nämä satavuotisjuhlat mahdollisiksi. Tästä suomalaisesta perheyrityksestä kertoo kirja nimeltä **Hopeasiipi. Sata vuotta Helkamaa**. Näkökulmia on kaksi: perheyrityksen ja asiakkaan, tavallisen suomalaisen.

Kirjoittaja on VT M Tapani Mauranen Chronicon Oy:stä. Kirja on 350-sivuinen ja runsaasti kuvitettu. Kustantaja on Otava. Helmikuussa ilmestyy myös kaksi muuta Helkamaan liittyvää kirjaa. Tapani Maurasen toimittama **Helkama! Sata vuotta mainontaa** (Otava, 157 s.) sekä **Liikemies**, kokoelma Eero Helkaman kirjoituksia.

Lisätietoja: Tapani Mauranen. tapani.mauranen@chronicon.com
040 525 6273